Este de o mie de ori mai bine să fii optimist şi să te înşeli, decât să fii pesimist şi să ai dreptate. *(Jack Penn)*

Dreptul

Săptămânal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI
10 aprilie
2009
Anul VIII
nr. 13 (272)
8 pagini - 2.50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Alegerile parlamentare din Moldova s-au desfăşurat pozitiv şi în condiţii de pluralism **pag. 2**

Alegerile 2009 – viziunea LADOM **pag. 3**

Izvoare curate pentru sănătate **pag. 4**

Uniunea Europeană este îngrijorată de situaţia din Chişinău

Înaltul Reprezentant al Uniunii Europene pentru Politica Externă şi Securitate Comună, Javier Solana, a accentuat marţi, într-o declaraţie specială, că este îngrijorat de situaţia din Moldova. În rezultatul demonstraţiilor violente din centrul Chişinăului au fost devastate sediile preşedinţiei şi parlamentului.

Solana a subliniat că UE nu aprobă demonstraţiile violente din centrul Chişinăului.

„Mă adresez tuturor părţilor să se abţină de la violenţă şi provocări. Vandalizarea clădirilor guvernamentale este neacceptabilă. La fel de important este respectul pentru dreptul inalienabil la întruniri al manifestanţilor paşnici”, se arată în declaraţia lui Javier Solana

El a amintit că observatorii internaţionali „au indicat în constatările lor preliminare că alegerile s-au conformat multor standarde şi angajamente internaţionale, dar că sunt necesare îmbunătăţiri adiţionale pentru asigurarea unui proces electoral liber de interferenţe administrative nepotrivite şi pentru mărirea încrederii din partea publicului”.

CALENDAR CREŞTIN

S	11	**Sâmbăta lui Lazăr.** Sf. Mc. Marcu, Chiril; Cuv. Ioan, Marcu, Iona; Sf. Irh. Eustatie.
D	12	**Duminica VI (a Floriilor). Intrarea Domnului în Ierusalim.** Cuv. Ioan Scărarul; Sf. Irh. Sofronie.
L	13	**Săptămâna Patimilor. Lunea Mare.** Sf. Mc. Ipatie; Sf. Irh. Iona, Inochentie.
M	14	**Marţea Mare.** Cuv. Maria Egipteanca; Cuv. Eftimie, Vasinofie.
Mr.	15	**Miercurea Mare.** Cuv. Tit; Sf. Mc. Policarp.
J	16	**Joia Mare.** Cuv. Nichita Mărturisitorul; Sf. Mc. Teodosia.
V	17	Vinerea Mare. Cuv. Iosif Imnograful, Gheorghe, Zosima.

Întâlnirea conducerii de vârf a Moldovei cu liderii partidelor de opoziţie

Întrevederea dintre liderii celor trei partide de opoziţie - PL (Dorin Chirtoacă), PLDM (Vlad Filat) şi AMN (Serafim Urechean) - cu conducerea de vârf a Moldovei - preşedintele Vladimir Voronin, speakerul Marian Lupu şi premierul Zinaida Greceanîi - nu s-a încununat cu succese.

Adresându-se către protestatarii din apropierea clădirii guvernului, liderul PLDM, Vlad Filat, a spus că opoziţia cere ca reprezentanţii conducerii să-şi ceară scuze la televiziunea publică pentru că au calificat acţiunile protestatarilor drept o „vachanalie”, dar nu ca un protest împotriva falsificării rezultatelor alegerilor.

Filat a spus că liderii partidelor PL, PLDM şi AMN au cerut renumărarea voturilor alegătorilor la alegerile din 5 aprilie şi anularea acuzaţiilor acestor partide precum că se află în spatele protestatarilor.

Filat a relatat că marţi, acţiuni de protest s-au desfăşurat şi la Cluj (România) şi la Paris (Franţa), unde cetăţenii Moldovei protestează în faţa ambasadei Moldovei.

Potrivit lui, tot marţi s-au desfăşurat acţiuni de protest şi la Bălţi şi Ungheni. „Miercuri, simpatizanţii forţelor democratice vor sosi la Chişinău pentru a cere renumărarea voturilor alegătorilor”, a spus Filat.

Misiunea OSCE condamnă violenţele şi îndeamnă părţile la abţinere

Şeful Misiunii OSCE în Moldova, Ambasadorul Philip Remler, condamnă izbucnirea de violenţă din capitala Moldovei ce a urmat după alegerile parlamentare de duminică şi a îndemnat toate părţile politice să facă tot posibilul în vederea aplanării situaţiei.

„Violenţa nu este compatibilă cu valorile democratice. Noi îi îndemnăm pe toţi să se abţină de la orice acţiune de violenţă, fapt pe care îl condamnăm fără nici o reţinere. Noi facem apel către autorităţi şi către toate forţele politice să dea dovadă de abţinere şi să îi îndemne şi pe ceilalţi să se abţină”, a declarat oficialul.

Alegerile parlamentare de duminică au fost monitorizate de către o misiune comună a Biroului OSCE pentru Instituţii Democratice şi Drepturile Omului (OSCE/ODIHR), Adunarea Parlamentară a OSCE (OSCE PA), Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei (PACE) şi Parlamentul European (PE).

Declaraţia misiunii comune şi constatările preliminare pot fi găsite pe site-ul: http://www.osce.org/item/37139.html.

Misiunea OSCE în Moldova va continua să monitorizeze protestul conform mandatului său.

ODIHR urmăreşte situaţia post-electorală în conformitate cu procedurile sale normale.

Începe ziua cu DREPTUL!

Crearea registrului electoral a fost împiedicat intenționat

Tenderul pentru crearea registrului electoral a fost împiedicat intenționat. Acest punct de vedere a fost împărtășit de către reprezentanții a trei finaliști la tender.

În total, șase companii au dorit să participe la tender, dintre care trei au nimerit la etapa a doua, printre aceștia fiind „Alfa Soft", „Deeplace" și o companie spaniolă, a cărei nume UNDP, organizatorul tenderului, nu dorește să-l facă public.

Directorul „Alfa Soft", Iurie Coroban, a spus că compania nu a fost informată precum că tenderul a fost anulat, iar după ce s-a adresat către organizatori, i s-a refuzat să afle cauzele.

Potrivit lui, „în loc ca să se mai acorde suplimentar, pentru lucrul real, încă o lună, pentru a îmbunătăți sistemul, organizatorii au așteptat alte două luni. Termenul tenderului a fost fixat până la 1 decembrie 2008, însă rezultatele au fost examinate abia în ianuarie 2009, iar pentru executarea tuturor lucrărilor de creare a registrului, s-au acordat 30 de zile".

Aceeași opinie este împărtășită parțial și de directorul „Deeplace", Veaceslav Cunev - „Nu sunt și nici nu au fost motive legale pentru a anula tenderul".

Potrivit afirmațiilor principalului expert tehnic al proiectului UNDP, William Hogan, „tenderul a fost anulat din motive tehnice și financiare".

Anterior, opoziția a declarat că partidul de guvernământ nu vrea să fie ordine în această problemă și să conecteze la alegeri gastarbaiterii care pledează activ împotriva comuniștilor.

Pentru elaborarea și asigurarea registrului unic de stat al alegătorilor în cadrul programului UNDP „Susținerea electorală a proiectelor în Moldova", republicii i s-au alocat $4,5 mil., pentru formarea registrului fiind estimată suma de $2,58 mil.

Alegerile parlamentare din Moldova s-au desfășurat pozitiv și în condiții de pluralism

Comisarul European pentru Relații Externe și Politica de Vecinătate, Benita Ferrero-Waldner, a felicitat cetățenii Moldovei că au participat activ la alegerile parlamentare, menționând că acestea s-au desfășurat într-un mod pașnic și ordonat, și într-un mediu pluralist.

În declarația comisarului european privind alegerile de duminică se menționează că alegătorii și-au confirmat angajamentul lor pentru democrație în Moldova.

Totodată, ea este de părerea misiunii internaționale de observare precum că „sunt necesare eforturi suplimentare, inclusiv la nivelul legislativ, pentru a asigura un proces electoral lipsit de interferențe administrative inoportune, pentru a garanta respectarea deplină a libertății de exprimare și a accesului la informație, precum și de a spori încrederea publică în acest proces".

„De aceea, îndemn Parlamentul nou ales să acționeze prompt și să implementeze recomandările Misiunii odată ce acestea sunt finalizate", a subliniat comisarul.

Benita Ferrero-Waldner s-a pronunțat pentru „dezvoltarea ulterioară a relațiilor dintre Moldova și UE și implementarea reformelor politice și economice, inclusiv consolidarea statului de drept și a libertăților fundamentale, care au fost discutate în cadrul dialogului nostru cu autoritățile moldovene din Legislativul precedent".

Misiunea internațională de observare a apreciat alegerile parlamentare de la 5 aprilie drept corecte și pozitive, care au respectat normele democratice și pluralismul de opinii.

Coaliția - 2009: alegerile au fost incorecte și parțial libere

Coaliția pentru alegeri libere și corecte „Coaliția - 2009" declară alegerile din 5 aprilie drept incorecte și doar parțial libere. Luni, 6 aprilie, „Coaliția - 2009" nu a putut să dea o calificare a alegerilor de duminică.

„Coaliția - 2009" susține că „procesul electoral a fost viciat înaintea votării".

„Alegerile parlamentare din Moldova, din data de 5 aprilie 2009, nu au fost corecte și, luând în considerare în special situația alegătorilor din Transnistria, nu au fost libere în totalitate, datorită neîndeplinirii standardelor internaționale, menționate mai sus", se spune în declarația „Coaliției".

Se mai precizează că campania electorală în alegerile pentru desemnarea reprezentanților în cadrul Parlamentului Republicii Moldova a fost marcată de multiple încălcări ale legislației electorale: utilizarea resurselor publice (cel puțin 41 de cazuri dovedite), presiuni și influențe asupra concurenților electorali (cel puțin 21 de cazuri dovedite) și a alegătorilor (cel puțin 33 de cazuri dovedite).

„Posturile publice cu acoperire națională „Moldova 1" și „Radio Moldova" au favorizat preponderent partidul de guvernământ în buletinele de știri și au fost transformate în instrumente de manipulare și propagandă în beneficiul PCRM și în detrimentul partidelor de opoziție. Încălcări similare au fost înregistrate și în cazul posturilor private NIT, N4, EU TV și Antena C, limitând astfel posibilitățile tuturor concurenților electorali să își expună platformele și punctele de vedere în diverse probleme. Astfel, putem conlcuziona că nu a fost asigurat pluralismul politic în timpul campaniei electorale", se arată în declarația coaliției.

„Coaliția 2009" mai semnalează continuarea campaniei electorale în afara perioadei legale. În ziua de 4 aprilie 2009, mai multe televiziuni au reluat emisiuni în cadrul cărora se făcea agitație electorală în favoarea sau defavoarea unor concurenți electorali. De asemenea, Agenția de stat „MOLDPRES" a favorizat PCRM în ziua alegerilor.

Potrivit datelor oficiale, preluate de CEC de la Serviciul de Grăniceri, 627 959 de moldoveni se află în mod constant peste hotare. Având în vedere faptul că numărul acestor cetățeni constituie cel puțin 20% din totalul alegătorilor, „Coaliția 2009" consideră că numărul de 33 de secții deschise peste hotare au fost insuficiente pentru a le crea acestora condițiile optime de exercitare a dreptului la vot.

„În regiunea transnistreană aceste nereguli au fost mult mai grave. Pentru aproximativ 10% dintre alegătorii moldoveni (din această regiune) nu au fost asigurate condiții minime pentru exercitarea dreptului la vot, lipsind cu desăvârșire orice fel de activități specifice campaniei electorale (dezbateri, întâlniri cu alegătorii, afișaj electoral). Alegătorii din regiune nu au fost informați de către autoritățile Moldovei cu privire la secțiile de votare la care sunt arondați sau de faptul că se votează unde au reședința, și nu domiciliul. Un alt aspect deosebit de grav constă în numărul redus de secții de votare deschise pentru alegătorii din regiunea Transnistreană, comparativ cu numărul mult mai mare de alegători", spun experții coaliției.

Liberalii au adus dovezi privind fraudarea rezultatelor alegerilor

Marți, în cadrul unei conferințe de presă, Partidul Liberal (PL) a adus dovezi privind fraudarea rezultatelor alegerilor.

Liderul său, Mihai Ghimpu, a spus că înaintea alegerilor, comuniștii au introdus suplimentar în listele alegătorilor cca. 200 mii de persoane.

Potrivit lui, multora dintre aceștia le-au fost eliberate câte una sau mai multe fișe de însoțire pentru buletinele de identitate, le-au făcut „vize de reședință" și în baza acestora au votat de câteva ori.

„Observatorii noștri au înregistrat cazuri concrete în sectorul Ciocana al capitalei, unde alegătorul a venit la secția de votare cu două fișe de însoțire la buletinul de identitate și a ales cu care să voteze. De asemenea, observatorii au înregistrat cazuri când, fără acordul stăpânilor, în apartamente au fost înscrise persoane străine, care, în consecință, au mers la vot", a spus el.

Potrivit liderului PL, câteva persoane, ale căror rude se află peste hotare, s-au plâns la PL că au depistat că în locul lor a votat altcineva.

Vicepreședintele PL, Dorin Chirtoacă, a spus că partidul a depistat mulți alegători în listele suplimentare.

„În unele orașe, în listele suplimentare au votat peste 40% din numărul total de alegători. Desigur, acest lucru este ireal și este clar că alegerile au fost falsificate. Se consideră drept limită introducerea în listele suplimentare a maximum 10% din numărul total al alegătorilor în localitatea respectivă", a spus acesta

Liberalii au menționat că "încălcările au fost documentate", acestea fiind „dovezi suficiente precum că comuniștii au falsificat cca. 15% din voturi, de aceea alegerile trebuie considerate nevalabile.

www.procuratura.md

Procuratura consideră ilegală acțiunea de protest

Procuratura a calificat drept „ilegale acțiunile organizatorilor și a participanților la protestul de luni seara de la Chișinău, care s-a desfășurat sub deviza „Zi de doliu".

Schema piramidală trimisă în judecată

Direcția conducere a urmăririi penale a Procuraturii Generale a trimis în judecată o cauză penală de învinuire a lui Botnaru Viorel de însușire prin escrocherie de bunuri în proporții deosebit de mari.

Procurorii au identificat 8 cetățeni păgubiți de planul piramidal al învinuitului

Botnaru Viorel, în vârstă de 33 de ani, este învinuit de procurori că în decursul anilor 2006 – 2008 și-a însușit prin escrocherie 742 mii de euro și 80 mii de dolari americani de la 8 cetățeni.

Concret, cercetările în cauză au relevat faptul că, folosindu-se de încrederea acordată, sub pretextul investirii mijloacelor bănești în afaceri petroliere, precum și procurării automobilelor model BMW la jumătate de preț, Botnaru Viorel și-a însușit banii „investitorilor".

Potrivit promisiunilor învinuitului, victimele urmau să obțină venituri fabuloase din afacerea cu petrol.

Potrivit legislației, pentru comiterea acestei infracțiuni, instanța îi poate aplica învinuitului o pedeapsă cu închisoare de la 10 la 25 de ani.

Explozia de la JUMBO – verdict prea blând

Judecătoria sect. Botanica a condamnat-o astăzi pe proprietara restaurantului „Славянский Трактир" la 3 ani de închisoare pentru încălcarea regulilor de protecție contra incendiilor.

Instanța a aplicat prevederile art.90 CP, inculpata fiind condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de 1 an.

Reamintim că în urma deflagrației produse la 14 februarie 2008 în bucătăria restaurantului din centrul comercial „JUMBO", 12 persoane au suferit leziuni corporale și au fost transportate la instituțiile medicale.

Din materialul probator, administrat de procurori la cauză rezultă că focarul deflagrației l-a constituit butelia cu gaz ușor inflamabil, care era păstrată și folosită în bucătăria restaurantului.

Potrivit procurorilor, prin decizia Departamentului Situații Excepționale din **18.10.2007,** Sergheeva Nina, proprietara restaurantului „Славянский Трактир" a fost atrasă la răspundere administrativă pentru încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor. Aceasta însă nu s-a conformat dispoziției organelor de stat de supraveghere contraincendiară.

Conform datelor Departamentului Medicină de Urgență serviciul „903", în seara zilei de 14.02.2008, au fost înregistrate 12 solicitări din CC „Jumbo": 6 persoane cu arsuri de la 3% până la 45% au fost spitalizate în Centrul de Leziuni Termice, o persoană cu plăgi multiple a fost spitalizată la Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, restul persoanelor, după acordarea asistenței medicale urgente, au fost îndreptate pentru tratament ambulator.

Procuratura consideră sentința instanței ca fiind prea blândă și o va ataca în modul stabilit de lege.

Alegerile 2009 – viziunea LADOM

Liga pentru Apărarea Drepturilor Omului din Republica Moldova (LADOM), organizaţie care a monitorizat procesul electoral, a constatat că ziua alegerilor din 5 aprilie 2009 a decurs în mod calm.

Recent, în cadrul unei conferinţe de presă, LADOM a făcut public raportul privind monitorizarea procesului electoral în ziua alegerilor 5 aprilie 2009.

Potrivit lui Paul Strutzescu, preşedintele LADOM, peste 2000 de observatori din partea LADOM s-au aflat în incinta secţiilor de votare din toată ţara, aceştia constatând că majoritatea secţiilor de votare au început şi au finisat lucrul conform legislaţiei. Cu toate acestea, în ziua alegerilor, observatorii LADOM au depistat un şir de încălcări ce ţin de agitaţie electorală ilegală, liste electorale deficiente, intimidare a observatorilor şi a alegătorilor, neaplicarea în actele de identitate a ştampilei „Alegeri 05.04.09”, prezenţa persoanelor neautorizate în incinta secţiilor de votare, votarea în baza actelor inadecvate, intrarea simultană a mai multor persoane în cabina de vot, un caz de dispariţie a ştampilei „Votat”, prezenţa în secţiile de votare a alegătorilor în stare de ebrietate, încălcarea procedurii de vot la locul aflării.

Astfel, în mun. Chişinău au fost înregistrate cazuri când alegătorii au primit în lădiţele poştale modele de buletine de vot, extrase din acestea şi postere electorale prin care concurenţii electorali (PCRM, PPCD, AMN) îndemnau alegătorii să voteze corect.

La multiple secţii de votare, listele electorale nu au fost supuse verificărilor în modul corespunzător. În ziua votării s-au înregistrat multiple cazuri când persoanele decedate, sau multe persoane cu domiciliul în perimetrul secţiei de votare nu erau incluse în listele electorale. Unele secţii de votare nu au fost amenajate suficient de bine pentru exercitarea procesului de votare.

Observatorii LADOM din localităţile Opaci (Căuşeni) şi Baruci (Găgăuzia) au fost intimidaţi de membrii biroului electoral ale secţiilor de votare şi le-a fost interzis dreptul la liberă circulaţie în cadrul secţiilor, în pofida faptului că în activitatea lor nu împiedicau desfăşurarea procesului electoral.

O încălcare care marchează procesul de votare este neaplicarea ştampilei „Alegeri 05.04.09” în fişa de însoţire a buletinului de identitate în mai multe localităţi, cum ar fi: Berlinţi, Corjeuţi, Trestieni, Pererâta, Şirăuţi din raionul Briceni, Olăneşti şi Ştefan Vodă din raionul Ştefan Vodă etc.

În unele localităţi din raionul Cahul, au fost înregistrate cazuri când funcţionarii electorali şi alegătorii se aflau în stare de ebrietate la secţiile de voatre, aceştia fiind daţi afară doar la sesizarea observatorilor LADOM.

O situaţie mai problematică au avut-o alegătorii din stânga Nistrului, unde observatorii LADOM au depistat un şir de încălcări grave. În acest context, Ion Manole, preşedintele asociaţiei Promo Lex, a subliniat că cetăţenii din stânga Nistrului au votat la cele zece secţii de votare deschise pentru ei în imediata apropiere a localităţilor aflate

sub regimul de la Tiraspol. Potrivit sursei citate, aproximativ 4000 de cetăţeni cu drept de vot din stânga Nistrului au participat la alegerile din 5 aprilie.

„Această cifră este mai mică cu aproximativ 50 de procente, comparativ cu alegerile din anii anteriori şi este marcată de acţiunile de intimidare, presiune din partea autorităţilor de la Tiraspol, dar şi de lipsa condiţiilor pentru exercitarea dreptului de vot, lipsa de informare a cetăţenilor privind procedura de vot, locul şi condiţiile exercitării dreptului de vot.

În această zi în regiune au fost exercitate presiuni inimaginabile. Poliţia din regiune controla fiecare arteră, stradă. Automobilele au fost deposedate de numerele de înmatriculare, a fost împiedicată deplasarea persoanelor care se îndreptau spre secţiile de votare, de asemenea, la unele secţii de votare nu au fost create condiţiile necesare pentru exercitarea minimală a dreptului de vot. Un exemplu elocvent în acest sens este şi faptul că urnele pregătite pentru alegătorii din stânga Nistrului erau în unele cazuri mult mai mici în comparaţie cu cele existente pentru alegătorii din localitatea gazdă, ceea ce a creat senzaţia de discriminare a alegătorilor din stânga Nistrului. De asemenea, s-a observat o incompetenţă a funcţionarilor electorali, în unele cazuri chiar şi lipsa imparţialităţii acestora etc.”, a mai evidenţiat I. Manole.

Totodată, în cadrul conferinţei a fost prezentat şi raportul privind monitorizarea mass-mediei în perioada campaniei electorale.

Nadine Gogu, director interimar al CIJ, a afirmat că „pe parcursul întregii campanii electorale, mass-media monitorizată de CIJ şi Asociaţia Presei Independente, a dat dovadă de un comportament departe de a fi corect şi profesionist. Astfel, o mare parte a mass-mediei a făcut partizanat în favoarea unui candidat politic: majoritatea celor 8 posturi de radio şi TV, printre care şi radioteleviziunea publică, au susţinut deschis un singur partid, şi anume, cel de guvernământ. Iar ca rezultat, alegătorii, mai cu seamă cei din mediul rural, au avut parte de o informare unilaterală.

La fel, mass-media a dat dovadă de nerespectarea eticii profesionale, informaţia fiind scoasă din context şi distorsionată. În multe cazuri, jurnaliştii uitau şi de prezumţia nevinovăţiei.

Prin urmare, presa monitorizată a uitat de interesul publicului şi s-a condus de interesele anumitor concurenţi electorali. Analizând coportamentul mass-media în campania electorală, ni s-a creat impresia că aceasta este controlată, manipulată şi utilizată ca un instrument de propagandă”.

Informaţiile prezentate în acest raport au fost formulate cu bună credinţă în spiritul unei cooperări profesionale cu toate părţile interesate în edificarea unui proces electoral transparent şi corect în Moldova, au remarcat specialiştii LADOM.

Irina BUREA
irinaburea@usm.md

Tinerii protestatari au intrat în clădirea parlamentului

Marţi la amiază tinerii protestatari din Chişinău au intrat în clădirea parlamentului, spărgând uşa de la intrare. Ei au reuşit să pătrundă prin cordonul de poliţişti care ţineau piept presiunii protestatarilor.

Potrivit diferitor estimări, pe piaţa din centrul Chişinăului se aflau cca. 3 mii de reprezentanţi ai organelor de drept.

Pentru reprimarea protestelor, au fost chemate maşinile de pompieri, care trebuiau să potolească cu apă fierbinţeala protestatarilor. Tineretul a luat cheile de la şoferii automobilelor, alungându-i pe aceştia şi lovind în maşini.

În pofida eforturilor politicienilor de opoziţie de a stopa acţiunile tinerilor, situaţia nu a fost ţinută sub control de nimeni. Protestatarii au spars geamurile, au distrus bordurile trotuarelor, plitele de pe treptele clădirii parlamentului.

Tinerii din Chişinău protestează împotriva falsificării rezultatelor alegerilor

Luni seara, tinerii din Chişinău au început să protesteze împotriva „falsificării rezultatelor alegerilor parlamentare din Moldova de la 5 aprilie”.

După ora 18.00, protestatarii au oprit circulaţia pe Piaţa Marii Adunări Naţionale din centrul capitalei. Ei scandau: „Jos comunismul!”, „Libertate!”, „Jos falsificarea!”, „Vrem în Europa!”. Unii participanţi mai scandau lozinci pentru unirea Moldovei cu România. Ei duceau drapelele Chişinăului, al Republicii Moldova şi al Uniunii Europene, precum şi un panou cu lozinca participanţilor la revoluţia română din 1989: „Mai bine mort decât comunist!”

Majoritatea protestatarilor aveau vârsta de 18-22 ani. Mulţi dintre ei au participat pentru prima dată la alegerile de duminică, majoritatea din ei au votat pentru forţele liberale de opoziţie şi consideră că rezultatele anunţate ale alegerilor sunt fraudate. Ei s-au adunat la un flash-mob, anunţându-se unul pe altul prin sms-uri şi prin Internet.

Printre protestatari şi-au făcut apariţia şi reprezentanţi ai diferitor partide de opoziţie, inclusiv vicepreşedintele Partidului Liberal, care a trecut în Parlament, primarul Dorin Chirtoacă, care a declarat că el a permis acţiunea de protest şi a îndemnat participanţii „să nu părăsească Piaţa până la stabilirea dreptăţii”.

Mai târziu acţiunea a fost condusă de preşedintele PLDM, Vlad Filat, care luni a declarat că intenţionează să desfăşoare acţiuni de protest împotriva rezultatelor alegerilor, însă nu a numit data şi timpul desfăşurării.

Filat a spus în faţa protestatarilor că „nu există nici o îndoială că rezultatele alegerilor au fost fraudate”.

„Ne-au furat aceste alegeri. Noi ne vom face dreptate. Cunoaştem mecanismul pe care comuniştii l-au folosit pentru a ajunge la rezultatul necesar. Şi vom sta aici până când dreptatea se va institui!”, a spus Filat.

La ora 22.00 el a îndemnat protestatarii să plece acasă şi să revină marţi dimineaţa la ora 10.00 în centrul Chişinăului. O parte din protestatari au părăsit Piaţa, iar alta s-a îndreptat în coloană pe bulevardul central al Chişinăului până la clădirea Comisiei Electorale Centrale, apoi la oficiul central al Partidului Comuniştilor şi înapoi. Abia spre miezul nopţii, participanţii la protest au părăsit definitiv centrul Chişinăului, convenind să revină dimineaţa.

Tinerii din primele rânduri au comunicat jurnaliştilor că la ora 9.30 dimineaţa vor desfăşura o conferinţă de presă, iar la ora 10.00 se vor întâlni în Piaţă.

„Noi vom aprinde lumânări şi vom consemna ziuă de doliu naţional. Acest lucru într-adevăr este un doliu - victoria comuniştilor la alegeri. Ne este ruşine pentru ţară, am participat pentru prima dată la alegeri, ne-au furat bucuria acestor alegeri. Noi vom sta în Piaţă până când nu vom obţine renumărarea voturilor. Suntem convinşi că rezultatele alegerilor au fost falsificate”, au declarat organizatorii acţiunii de protest.

Ei au confirmat că susţin PLDM şi vor obţine conducerea prin căi democratice.

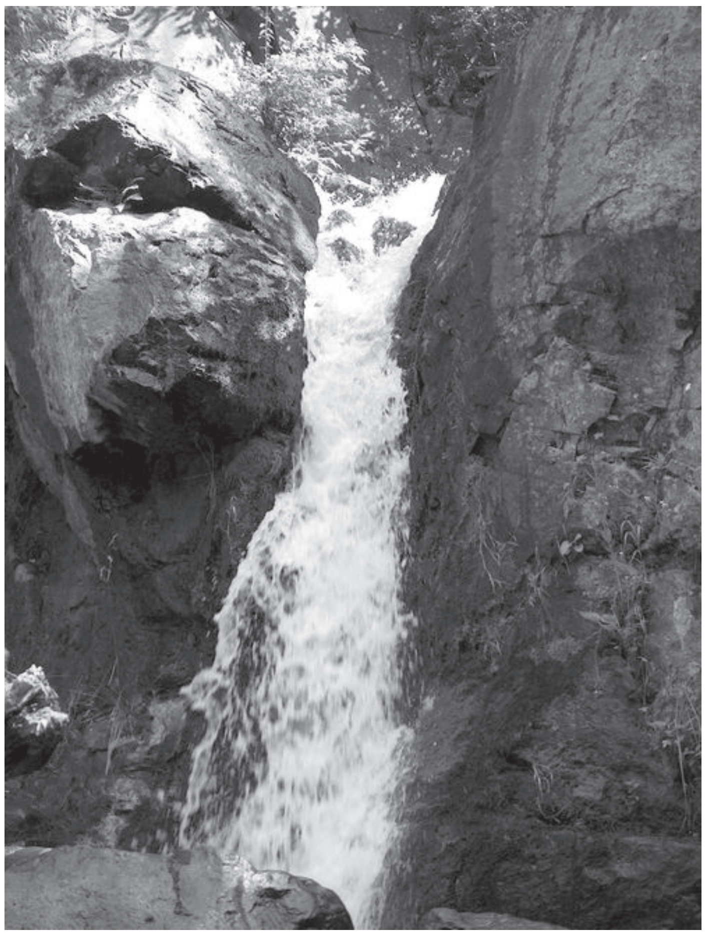

Colaboratorii poliţiei au înconjurat casa guvernului, parlamentul, Comisia Electorală Centrală şi reşedinţa preşedintelui, nepermiţând protestatarilor să se apropie mai mult de 50 de metri de clădiri. În acelaşi timp, poliţia nu a împiedicat acţiunea, însă era pregătită să se implice în caz de necesitate. În timpul acţiunii, câteva autobuze cu poliţişti se aflau în spatele clădirii guvernului. Acţiunea s-a desfăşurat paşnic. În decurs de şase ore, la ea au participat de la câteva mii, la zece mii de persoane. Marea majoritate dintre acestea au fost elevi de la licee, colegii şi studenţi de la universităţile din Chişinău. Ei s-au comportat liniştit, singura încălcare a fost stoparea circulaţiei transportului. Aproape pe întreaga durată a protestului, circulaţia prin centrul capitalei a fost stopată.

Potrivit rezultatelor preliminare ale alegerilor după numărarea a aproximativ 99% din buletine, Partidul Comuniştilor a obţinut 50% din voturile alegătorilor. În parlament au mai trecut alte trei partide de opoziţie cu orientare liberală: Partidul Liberal, Partidul Liberal Democrat şi Alianţa „Moldova Noastră”. Însă, împreună au primit 35% din voturi. După redistribuirea voturilor din contul partidelor care nu au trecut bariera de 6% pentru a intra în parlament, PCRM vor primi 61 de mandate în parlament, iar opoziţia - doar 40. Opoziţia consideră că rezultatele alegerilor au fost fraudate, însă observatorii internaţionali au declarat că alegerile au fost libere şi democratice.

Izvoare curate pentru sănătate

Apa este una dintre cele mai importante resurse de pe glob. Omul însuşi e constituit 80 la sută din apă. Astfel, existenţa noastră, precum şi majoritatea activităţilor pe care le întreprindem, în special cele economice, depind în mare măsură de ea. Cu regret însă, la nivel global, apa reprezintă o resursă limitată. Potrivit celor mai recente studii în domeniu, actualmente, 30 % din populaţia mondială traversează o criză a apei. Specialiştii sunt de părere că dacă lucrurile vor continua în acest ritm, către anul 2035, jumătate din locuitorii planetei se vor confrunta cu un deficit de apă fără precedent.

Republica Moldova şi-a cucerit faima de ţară a fântânilor şi izvoarelor. Mulţi turişti ajunşi în satele noastre remarcă ceea ce lipseşte în localităţile rurale de peste hotare – fântâni şi izvoare amenajate.

De ce este poluată apa din fântâni? Cum influenţează apa de calitate proastă asupra sănătăţii? Ce măsuri trebuie luate pentru a preveni poluarea apei din fântâni? Despre acestea, dar şi despre alte probleme care vizează domeniul dat, s-a discutat în cadrul seminarului informativ cu genericul „ Apa din fântânile de mină şi impactul ei asupra sănătăţii populaţiei", desfăşurat recent la Chişinău. La eveniment au fost prezenţi reprezentanţi ai inspectoratului ecologic, primăriilor locale, societăţii civile şi ai Centrului de medicină preventivă.

Potrivit lui Victor Cotruţă, director financiar şi dezvoltare din cadrul Centrului Regional de Mediu din Moldova (REC), acest seminar este unul din ciclul de seminare organizate în cadrul unui proiect implementat de REC Moldova, finanţat de Comisia Uniunii Europene. Scopul proiectului constă în informarea societăţii şi în implicarea acesteia în activităţi de implementare a Directivei Cadru a UE pentru ape şi management integrat al resurselor acvatice pentru Republica Moldova.

„În ultimul timp se vorbeşte foarte mult despre aprovizionarea cu apă şi canalizare, mai ales în mediul rural. Este cunoscut faptul că prin satele în care au fost cândva apeducte, acuma acestea nu mai funcţionează. Prin urmare, aprovizionarea cu apă potabilă în sate se face din fântâni, acestea, fiind poluate, acţionează dăunător asupra sănătăţii populaţiei. Seminarele respective ne vor ajuta să vedem care este situaţia reală şi ce măsuri trebuie întreprinse pentru a îmbunătăţi situaţia respectivă", a subliniat V. Cotruţă.

În prezent, în ţara noastră sunt înregistrate cca 136 de mii de fântâni şi peste 7 mii de izvoare. Cu regret, multe dintre acestea se află într-o stare deplorabilă, fiind abandonate şi lăsate la voia întâmplării. Mai mult decât atât, în urma investigaţiilor de laborator, s-a constatat că în multe localităţi ale republicii, pânza freatică de unde se alimentează fântânile şi izvoarele este extrem de poluată cu compuşi de azot, de metale grele, posedă un grad de mineralizare excesivă sau un conţinut înalt de fluor şi nu corespunde cerinţelor ecologice şi normelor sanitare.

Apele freatice pot fi poluate în urma unor fenomene naturale cum sunt, de exemplu, ploile abundente sau topirea zăpezii, însă, principala cauză a poluării rezidă din activitatea oamenilor. Astfel, menţionăm terenurile agricole, fermele, gospodăriile particulare, locurile de păstrare a chimicatelor şi a îngrăşămintelor, întreprinderile mici, gunoiştile. De asemenea, mulţi consideră că deşeurile organice sau apele menajere, vărsate haotic pe suprafaţa solului, nu au cum să pătrundă în fântâni, ceea ce este o mare greşeală. Aceste reziduuri, fiind diluate cu apa de ploaie, nimeresc în pânza freatică poluând astfel fântânile, mai ales dacă acestea nu sunt bine izolate.

„În oraşul Chişinău există aproximativ 50 de fântâni şi peste 50 de izvoare luate la evidenţă de către organizaţiile ecologice teritoriale şi centrul de medicină preventivă. Din toate izvoarele, numai 8 au apă bună de băut. De aceea recomandăm cetăţenilor să atragă atenţia la plăcuţele de avertizare, plasate la fiecare fântână, deoarece apa nu corespunde normelor sanitare şi consumată, poate genera diverse dereglări ale organismului. Sitaţia e mai gravă în mediul rural, acolo unde oamenii consumă apă doar din fântâni. Ca rezultat, datele statistice demonstrează că majoritatea populaţiei de la sate are o durată de viaţă mai scurtă cu 4 ani decât cea de la oraşe ", a specificat Vladimir Garaba, preşedintele Organizaţiei teritoriale Chişinău a Mişcării ecologiste din Moldova.

Bolile cauzate de apa poluată afectează un număr foarte mare de persoane, mai ales dacă aceste maladii sunt infecţioase. În acest context, Nicolae Opopl, şeful catedrei Igienă şi Epidemiologie din cadrul Universităţii de Stat de Medicină şi Farmacie „Nicolae Testemiţanu" a evidenţiat că „poluanţii care se găsesc în apa potabilă afectează semnificativ dezvoltarea biologică a copiilor. Fiecare copil care trăieşte la sat şi consumă apă din fântâni are retard biologic. De asemenea, se reduce rezistenţa imună a organismului faţă de anumite boli şi, ca rezultat, apar bronşitele, virozele, diverse inflamaţii, hepatita virală, febra tifoidă, tuberculoza, holera etc.".

Deci, chiar dacă apa este limpede, ea poate conţine microbi, care însă pot fi distruşi prin fierbere. Prin urmare, apa scoasă din fântâni şi izvoare, înainte de a fi consumată, trebuie fiartă.

La sfârşitul seminarului, specialiştii din domeniu au elaborat un şir de recomandări menite să îmbunătăţească situaţia în cauză.

Irina BUREA
irinaburea@usm.md

www.mai.gov.md

Grupări criminale specializate în organizarea migraţiei ilegale

Poliţia a stopat activitatea unei grupări criminale specializate în organizarea migraţiei ilegale în baza actelor de identitate româneşti false.

Cu referire la serviciul de presă al MAI, poliţia l-a reţinut în flagrant, în apropierea Gării de Sud din capitală, pe chişinăuianul Ion Pelivan, de 31 de ani, în momentul în care primea 1,3 mii de euro de la un poliţist infiltrat sub acoperire.

Potrivit MAI, banii au fost oferiţi în schimbul a trei permise de conducere şi două cărţi de identitate româneşti cu semne de falsificare.

În cadrul cercetărilor de specialitate, poliţia a mai reţinut şi câţiva complici ai lui Pelivan - Vitalie Moisei, de 40 de ani, locuitor al comunei Grătieşti, mun. Chişinău, director al SRL „Moisei", Olga Rîjac, de 23 de ani şi Igor Boza, de 31 de ani, director al SRL „Virtual market", ambii domiciliaţi în capitală.

În urma percheziţiilor la domiciliile suspecţilor, poliţia a depistat acte de identitate cu semne de falsificare, procesoare pentru calculatoare, lap-topuri, CD-uri cu foto pentru falsificarea actelor, copii ale actelor falsificate, blanchete cu foto a mai multor persoane, o armă de vânătoare de model „IJ-27 IM" şi un pistol de model „Zigzaur" fără acte de provenienţă.

Poliţia a iniţiat o cauză penală pentru organizarea migraţiei ilegale. Potrivit legislaţiei, persoanele vinovate de asemenea infracţiuni se pedepsesc cu amendă în mărime de la 16 mii la 20 mii de lei sau cu închisoare de la 5 la 7 ani.

www.cccec.md

De ziua Înverzirii Plaiului, angajaţii CCCEC au sădit circa 2000 de puieţi

„Un arbore pentru dăinuirea noastră"... Sub egida acestui îndemn, angajaţii Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei s-au deplasat în comuna Sîngera pentru a planta circa 1000 de puieţi de arbori de diferite soiuri.

Înarmaţi cu unelte de muncă, ofiţerii CCCEC au muncit de zor, reuşind să dea aspectul cuvenit unei suprafeţe de aproape un hectar.

După câţiva ani, copacii sădiţi pe o pantă abruptă de la marginea comunei vor asigura acestui sector protecţia necesară la alunecările de teren.

La eveniment a participat conducerea CCCEC, şefi de direcţii generale şi alţi doritori de a contribui la înverzirea plaiului nostru.

Acţiuni similare au avut loc şi în subdiviziunile teritoriale „Nord" şi „Sud", care au contribuit la îmbunătăţirea ecologiei de încă 1000 de copaci.

Sădirea arborilor în prima săptămână a lunii aprilie a fiecărui an în curs este o măsură tradiţională la care participă toată ţara.

Produse alimentare fără acte de provenienţă în valoare de circa 120 mii lei

În vederea protejării consumatorului autohton, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei continuă desfăşurarea unui vast complex de acţiuni de verificare a legalităţii punerii în vânzare a produselor alimentare de proastă calitate.

Într-un magazin din strada Chişinăului 10, oraşul Hînceşti, ofiţerii Centrului au depistat produse alimentare şi agro-industriale în asortiment, în valoare de 120 000 lei, fără acte de provenienţă. Printre acestea se numără băuturi alcoolice, nealcoolice, făină, ţigări etc.

Drept urmare a controlului, Centrul a stabilit că stock-ul aparţine firmei „Orion-Iusco" SRL, patronul acesteia fiind Dumitru Iusco. Vizavi de neregulile depistate a fost luată decizia de aplicare a unei amenzi în mărime de 1000 de lei cu confiscarea mărfii.

Alte 15 tone de miez de nucă, de aproape 1 milion de lei, urmau să ajungă în Grecia cu acte false

Săptămâna curentă, angajaţii Direcţiei generale teritoriale „Nord" a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei au găsit într-un depozit din oraşul Rîşcani 15 000 de kilograme de miez de nucă, estimat la 737 663 de lei. Nucile aparţineau firmei „Helidoni Exim" SRL şi urmau să fie exportate în Grecia.

În cadrul controlului, directorul financiar al firmei, Angela Gaina, a prezentat trei borderouri de achiziţie a nucilor de la diferite persoane fizice. La verificările detaliate s-a stabilit însă că persoanele indicate nu au furnizat niciodată asemenea marfă întreprinderii vizate. Reieşind din aceste argumente, actele de achiziţie s-au dovedit a fi false.

Deşi Biroul vamal Bălţi perfectase deja, în baza actelor de achiziţie, documentele necesare pentru tranzacţia de export către Grecia, Centrul a reuşit să sisteze livrarea.

În conformitate cu decizia luată pe marginea acestui caz, directoarea firmei a fost amendată cu 1000 de lei, iar marfa a fost confiscată.

Într-o singură săptămână CCCEC a depistat 40 tone de miez de nucă fără acte în regulă, în valoare de circa 2 milioane de lei.

Rezerve ale procedurii contravenționale

Strategia procedurală, ce urmează a fi aplicată după 31 mai 2009 în temeiul Codului Contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI[1] din 24 octombrie 2008, lasă uneori loc pentru anumite semne de întrebare. Din aceste considerente, oferim publicului unele note, asumându-ne, cu bună știință, riscul de a insista asupra lor.

1. Se crează impresia că reimplantarea textului constituțional (art.25 alin.(1) în cuprinsul alin.(1) art.376 CC „*Libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile.*”, nu conferă exclusivitate ultimului, de aceea, el trebuie omis. Un exemplu în acest sens îl oferă excelenta prezentare în cadrul art.375 CC a altui principiu constituțional - *Prezumția nevinovăției* (art.21), dar fără fotografierea lui.

Un alt punct de suspans palpează vizavi de dispozliția alin.(2) art.376: „*Persoana pasibilă de răspundere contravențională poate fi reținută sau supusă constrângerii numai în cazuri excepționale și în condițiile prezentului cod, urmând să fie tratată cu respectul demnității umane*.” Comentariile noastre se axează pe joncțiunea dintre cuvintele *reținută* și *constrângerii.*

Observăm că textul promovează, literalmente, alternativa a două mecanisme juridice. Într-o asemenea interpretare, cuvântul *reținerea* primește o poziționare specială, deosebită de cuvântul *constrângere* și atunci, dispoziția art.376 alin.(2) vine în flagrantă contradicție cu prevederile art.432, care marchează reținerea în calitatea uneia dintre măsurile procesuale de constrângere. Acordând prioritate prevederilor art.432, deoarece acestea comportă o natură generală, conchidem că reținerea nu poate fi și nici nu trebuie evidențiată din rândul altor măsuri atunci când e sesizată inviolabilitatea persoanei. Sensul juridic acordat de acest articol instrumentelor vizate nu semnalează prezența vreunui derapaj specific între ele, fiecare aflându-se în raport echivalat și unilateral cu noțiunea comună *măsură de constrângere*.

Încă ceva. Concepția filosofică a cuvântului normă (de drept, de morală, confesiune, obicei etc) creionează o regulă stabilită prin lege sau prin uz și constituie, în esență, tocmai o constrângere. Acestea fiind spuse, intuim necorespunderea titlului art.432 // „*Măsurile procesuale de constrângere* cu ideea implantată în conținutul lui. Soluția corectă pare a fi signatura „Articolul 432. **Măsurile de asigurare**”. Cu atât mai mult că Codul Contravențional o cunoaște și o utilizează.

Iată de ce am ajuns la ferma convingere că redactarea textului de la art.376 alin.(2) este iminentă și una din posibilele variante ar fi: „**Persoana pasibilă de răspundere contravențională poate fi supusă măsurilor de asigurare numai în cazuri excepționale și în condițiile prezentului cod.**”

Sintagma *urmând să fie tratată cu respectul demnității umane,* care parcă ar pune la îndoială buna intenție a CC de a asigura legalitatea (a se vedea, în acest sens art.5), devine arhaică și se elimină. Avertizarea de a aplica măsurile contravenționale de constrângere (asigurare?) *în condițiile prezentului cod* este garantul legalității care, la rândul său, promovează, incontestabil, *respectul demnității umane*.

2. Luăm act de redacția art.378 alin.(1): „*În procesul contravențional, autoritatea competentă să examineze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile legii.*”

Obiecții? Chiar și după sechestrarea apendicelui absolut inutil, *în procesul contravențional,* fraza mai poate fi perfectată, fără a pierde din substanță: „**Autoritatea competentă să examineze cauza contravențională asigură participanților la proces exercitarea deplină a drepturilor procesuale.**”

Formula *în condițiile legii* subminează prestigiul *autorității competente*, din care motive, cu regret, se omite. Categoric. Pentru a oferi credibilitate statului de drept.

3. La art.381. Avem tentația, că excluderea alin.(1) nu diminuează cu nimic pledoaria textului de la alin. (2). Mai întâi, reglementările alin. (1) se fac cunoscute din Constituție (art.20 alin.(1). Apoi, cu o intervenție aproape invizibilă, se fortifică alin. (2): „**Orice persoană are dreptul, în conformitate cu prezentul cod, la examinarea și soluționarea cauzei contravenționale de către instanța competentă.”**

4. Ipoteza unei defecțiuni logice pare să se contureze în cazul măsurilor de siguranță. Astfel, reglementând starea de drept a reținerii, prevederile art.433 alin.(1) lit.c) legiferează *aplicarea măsurii de siguranță a expulzării*. Ce este măsura de siguranță?

Prima referință la măsurile (observați pluralul !) de siguranță, CC o face în cadrul art.31 alin.(2): „*Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și nici asupra drepturilor victimei.*” Definiția măsurilor lipsește, de altfel, nici nu era cazul. Căutăm mai departe și ne ciocnim de infantila polemică referitoare la numărul măsurilor de siguranță. Cadrul juridic desemnat de art.395 alin.(2) folosește pluralul, iar art.462 alin.(5) lit.b) singularul. Textele nu oferă vreo interpretare, dar nici enumerarea măsurilor. În rest, ambele Cărți ale CC nu vorbesc nimic despre măsurile de siguranță. Să fie o eroare? Or, mai degrabă, constatăm constituirea unei lacune, căci ignoranța nu conferă soliditate unei lucrări de nivelul CC.

Întru clarificare definitivă, probăm o altă tactică. Revenind la dispoziția art.433 alin.(1) lit.c), încercăm conturarea juridică a fenomenului expulzării. Poate așa iesim la măsura (măsurile) de siguranță?

Art.40, întitulat „*Expulzarea*”, declară inițial (alin.(1) că „*Expulzarea este o măsură de îndepărtare silită de pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor străini și apatrizilor care au încălcat regulile de ședere.*”. Alin.(2), imediat următor, somează, însă, că „*Expulzarea poate fi aplicată cetățenilor străini și apatrizilor ca sancțiune complementară în cazul comiterii contravențiilor prevăzute de …*”. Adică o fi expulzarea o măsură, dar se aplică ca sancțiune. Prin urmare, noua legislație contravențională acordă expulzării o dublă proiecție.

În paranteză fie spus, din alt punct de vedere se poate afirma că CC atribuie expulzării chiar o triplă extrapolație:

1) ***măsură de îndepărtare silită de pe teritoriul Republicii Moldova***... (art.40 alin.(1);

2) ***sancțiune complementară*** (art.40 alin.(2);

3) ***măsură de siguranță*** (art.433 alin.(1) lit.c);

Fără a insista în alegerea unei soluții clare, menționăm că, spre deosebire de reglementarea penală, cea contravențională nu este așa de perspicace în cazul măsurilor de siguranță. Spre exemplu, dispozițiile art.98 Cod Penal determină scopul și tipurile măsurilor de siguranță. Per contrario, CC nu invocă în discernământ o asemenea listă. După cum s-a văzut, Codul Contravențional stabilește exhaustiv doar măsurile procesuale de constrângere (art.432), abandonându-le pe cele de siguranță; dar și așa, expulzarea lipsește. Trebuie precizat însă că divergența nu este neapărat limitată de panorama măsurilor de constrângere. Rămâne conturarea expulzării ca sancțiune contravențională.

În această optică, regulile concordanței cer racordarea obligatorie a prevederilor art.433 alin.(1) lit.c) la cele de la art.40 alin.(2), care atribuie expulzării calitatea de *sancțiune complementară*. Un pas minor în soluționarea dilemei ar fi expunerea textului de la art.433 alin.(1) lit.c) în formula: „**c) contravenţiilor pasibile, conform prezentului cod, de aplicarea sancțiunii de expulzare**.”

5. O mare dezamăgire provoacă tactica infimă de reiterare a unei părți de informație pe linia alineatelor (1) și (2) art.390. Cu certitudine, trebuie omisă sintagma *neinteresată de rezultatele cauzei contravenționale,* ce se prezintă totalmente în plus pe cuprinsul alin.(1). Respectiva reclamație e comasată la superlativ de alin. (2) articol menționat: „*Expertul nu poate participa la acțiunea procesuală dacă are, direct sau indirect, un interes care i-ar afecta imparțialitatea.*”

Obiecții similare se aplică în structura art.391.

6. Deoarece expertul este, prin esență, un *specialist renumit într-un anumit domeniu*[2], adică o persoană *cu suficiente cunoștințe și deprinderi speciale pentru a acorda ajutor agentului constatator sau instanței de judecată, chemată să participe la efectuarea acțiunilor procesuale*, face de gândit care este rostul includerii noțiunii "*specialistul*" în cuprinsul CC (art.389)? Pentru verificare s-ar putea să fie suficient următorul exercițiu:

a) Cine este expertul? În fapt, expertului îi revine sarcina de a lămuri o situație ce ține de competența sa. Prin urmare, el este aprioric un specialist. Și nu unul ordinar, ci un specialist bun, versat. Tocmai de aceea a și fost desemnat pentru cercetare.

b) Cine este specialistul? Persoana care cunoaște temeinic o disciplină (științifică, tehnică etc.), o problemă (ca profesionist)[3]. Altfel spus, orice specialist poate fi recunoscut ca expert în domeniul său.

Puterea de interferență a noțiunilor vizate, consecvența lor, conduce la o rigidă concluzie: art.389 se elimină.

7. Pentru soluționarea unui alt semn de întrebare avem nevoie nu de un specialist, ci de un martor ordinar. Chestia rezumă din dispoziția art.429 alin.(4), care solicită participarea, după caz, a unui *specialist de același sex* la efectuarea percheziției corporale, ridicarea în procesul ei a obiectelor și documentelor. Pima întrebare: specialist în care domeniu? A doua întrebare: care o fi scopul invitării, fie și după caz, a specialistului? Or, prin prezența sa, orice martor confirmă legalitatea și corectitudinea acțiunilor procedurale ale agentului constatator. Ulterior, deja, pentru o eventuală evaluare a unor probe sofisticate și anume, după caz, se poate de consultat un expert (= *specialist în materie?* Vezi, art.426 alin.(4). Asta-i una.

A doua. Dacă privim lucrurile *ad litteram,* ideea cu specialistul tot nu e o bună, căci:

a) conform art.429 alin.(4), la efectuarea percheziției corporale, ridicarea în procesul ei a obiectelor și documentelor participă, după caz, un *specialist de același sex*;

b) iar conform prevederilor art.430 alin.(5), *refuzul proprietarului sau posesorului obiectului sau documentului de a semna procesul-verbal, precum și absența acestora se consemnează de martorii asistenți.*

Flancată de variațiunea subiectelor, judecata finală vine să completeze numărul persoanelor. Rezultă logic că într-un caz concret avem nevoie, suplimentar, de cel puțin trei persoane - un *specialist de același sex* și *doi martorii asistenți*. Interesant, la ce își va concentra efortul, mai întâi, agentul constatator? La problema de combatere a contravenționalității sau va căuta, dar este obligat să o facă, un specialist de același sex și doi martori asistenți?

Nu credem, totodată, că e atât de eficace recurgerea la noțiunea combinată *martori asistenți*, invocată de art.388 alin.(8). Or, disputa ține mai degrabă de domeniul filologiei. Se pare, totuși, că derapajul dintre sensurile lingvistice ale cuvintelor vizate exclude uzul lor paralel. Problema se rezolvă pe cale amiabilă la o consultare enciclopedică. **Primo:** aspectul juridic al statutului de martor e conturat de prezența sa la o întâmplare, la o discuție și, ca urmare, martorul poate da relații despre acestea. **Secundo:** persoana chemată să asiste, după lege, la îndeplinirea unor acte, tot martor e considerată, și nu martor asistent[4]. Asistența se practică, de obicei, în medicină, în aulele universitare.

Printre altele, criteriul de identificare a martorului prin citarea sa *în această calitate de către autoritatea competentă* este secundar celui de a fi prezent la un eveniment și poate fi ușor omis. În această ordine de idei, propunem redactarea prevederilor art.388 alin.(1), după cum urmează: „**Este martor persoana care are cunoștință despre vreo faptă sau împrejurare de natură să servească constatării adevărului în procesul contravențional.**”

8. Art.426 alin.(4). Propunem modificarea textului în următoarea redacție: „**Agentul constatator cercetează circumstanțele contravenției și face, după caz, măsurări, fotografieri, filmări, desene, schițe, mulaje sau tipare. Locul cercetării poate fi delimitat de lucrătorii organelor de menținere a ordinii publice.”**

9. Tehnologia avansată de azi a simplificat atât de mult procedura de filmare, încât ea nu poate fi ignorată și trebuie acceptată numaidecât la documentarea cazului contravențional. Doar că în virtutea creanțelor dispuse prin propoziția a doua a dispoziției art.431 alin.(2) se admite, în unicat, numai fotografierea corpurilor delicte. O variantă plauzibilă amplifică potențialul ideii: „**Corpurile delicte care nu pot fi păstrate se fotografiază / filmează, fapt consemnat în procesul-verbal, cu anexarea fotografiilor / secvențelor video**.”

10. Orice urmă de toleranță erupe la lectura prevederilor art.435 alin. (5): „*Termenul reținerii contravenționale curge din momentul reținerii.*” Evident, se cere anularea imediată a acestei tautologii, mai ales că anterior s-a spus totul:

1) art.434 alin.(1) reglementează procedura de întocmire neîntârziată a procesului-verbal cu privire la reținere, în care se consemnează *data și locul încheierii, funcția, numele și prenumele persoanei care a încheiat procesul-verbal, date referitoare la persoana reținută, data, ora, locul și motivul reținerii.*

2) art.435 alin.(1) determină durata reținerii contravenționale care este, de regulă, generală, 3 ore.

Un lejer calcul efectuat în temeiul acestor relatări va stabili cu exactitate ora de expirare a duratei reținerii contravenționale. Și atunci, ceea ce apare formal ca o aplicație novatorie – textul art.435 alin.(5), în fapt, e un lucru inoportun.

Având în vedere anticiparea informației despre durata reținerii contravenționale (vezi, art.376 alin. (3), procedeul de comasare a textelor conturează o nouă redacție a alin. (1) art.435: „**Reținerea persoanei în cauza contravențională nu poate depăși 3 ore, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul articol”.** Respectiv, textul de la art.376 alin. (3) se anulează.

11. Din perspectiva noii legislații contravenționale, ca temei pentru exercitarea aducerii silite servesc, indubitabil, două acte - *încheierea judecătorească* și *mandatul de aducere silită*. De parcă nu ar fi îndeajuns unul. O intercalare a informației din art.437, alineatele (2) și (3), oferă noua versiune:

„(*2)* **Aducerea silită se efectuează de către organul de poliție în temeiul unei încheieri judecătorești, ce include:**

a) data și locul emiterii;

b) numele, prenumele, funcția și semnătura persoanei care dispune aducerea;

c) motivul emiterii încheierii;

d) datele de identificare ale persoanei care trebuie adusă;

e) data, ora și locul în care persoana urmează să fie adusă.”

Mihai DASCĂL,
jurist

---

[1] MO nr.3-6 (3336-3339) din 16 ianuarie 2009 / art.15

[2] Noul dicționar universal al limbii române. Editura Litera Internațional, 2007, p.451, art."expert".

[3] Ibidem, p.1367, art."specialist".

[4] Ibidem, p.782, art."martor".

● La solicitarea cititorilor

Ce reprezintă contractul individual de muncă

Contractul individual de muncă se încheie în baza negocierilor dintre salariat şi angajator. Încheierea contractului individual de muncă poate fi precedată de circumstanţe specifice (susţinerea unui concurs, alegerea în funcţie etc.). Salariatul are dreptul să încheie contracte individuale de muncă şi cu alţi angajatori concomitent (muncă prin cumul), dacă acest lucru nu este interzis de legislaţia în vigoare. Contractul individual de muncă se întocmeşte în două exemplare, se semnează de către părţi şi i se atribuie un număr din registrul unităţii, aplicându-i-se ştampila unităţii. Un exemplar al contractului individual de muncă se înmânează salariatului, iar celălalt se păstrează la angajator. La angajare sau la transferare a salariatului la o altă muncă, angajatorul este obligat:

a) să-l pună la curent cu munca care i se încredinţează, cu condiţiile de muncă, cu drepturile şi obligaţiile sale;

b) să-i aducă la cunoştinţă regulamentul intern al unităţii şi contractul colectiv de muncă;

c) să-l familiarizeze cu tehnica securităţii, igiena muncii, măsurile de securitate antiincendiară şi cu alte reguli de protecţie a muncii.

Contractul individual de muncă se încheie în formă scrisă după modelul anexat la această explicaţie.

Model

Contract individual de muncă

nr. _____ din ____________200_

____
denumirea angajatorului

____
adresa juridică

în persoana ______________________________________
funcţia

____
numele, prenumele

(în continuare - Angajatorul) şi _______________________,
numele, prenumele

domiciliat/ă în __________________________________

str.____

nr.________ap.__________, titular al buletinului de identitate

seria _______ nr. ________________________,

eliberat de________________ la data de______________

(în continuare - Salariatul), conducându-se de prevederile articolelor 45-94 din Codul muncii nr.154-XV din 28 martie 2003, au încheiat prezentul contract individual de muncă, convenind asupra următoarelor clauze.

Titlul I

Dispoziţii generale

1. Denumirea funcţiei, profesiei, specialităţii sau a calificării în care este angajat Salariatul ______________________,

în subdiviziunea __________________________________

____

2. Durata contractului

____
nedeterminată, determinată (cu indicarea termenului)

de la data de ____________________________________

3. Perioada de probă ______________________________
termenul concret

4. Riscurile specifice lucrului îndeplinit _____________

____
munca în condiţii grele, vătămătoare şi/sau periculoase

5. Clauze specifice ________________________________
mobilitate, confidenţialitate

6. Condiţiile de retribuire a muncii ___________________
categoria de salarizare

____
salariul de funcţie, suplimentele, sporurile, adaosurile

____
premiile, ajutorul material, compensaţiile şi alocaţiile

7. Regimul de muncă şi de odihnă - conform prevederilor Regulamentului intern nr. ______ din _______________.

8. Durata concediului de odihnă anual (de bază şi suplimentar) se stabileşte conform art.113 şi 121 din Codul muncii.

9. Salariatul are dreptul:

a) să încheie, să modifice, să suspende şi să desfacă prezentul contract individual de muncă în condiţiile legii;

b) să examineze probleme şi să ia decizii în limitele împuternicirilor sale;

c) să avanseze în serviciu corespunzător pregătirii lui profesionale, capacităţilor intelectuale, rezultatelor atestării, conştiinciozităţii în exercitarea atribuţiilor, în condiţiile legii;

d) să participe la concursuri pentru ocuparea locurilor de muncă vacante;

e) să efectueze activitate ştiinţifică, didactică şi de creaţie;

f) să beneficieze de asigurare socială obligatorie în condiţiile legii;

g) să beneficieze de asistenţă medicală în condiţiile legii;

h) să beneficieze şi de alte drepturi prevăzute de Codul muncii şi Regulamentul intern.

10. Salariatul este obligat:

a) să efectueze calitativ şi în termenele stabilite atribuţiile ce îi revin;

b) să manifeste conştiinciozitate, loialitate, iniţiativă şi creativitate, să respecte normele etice;

c) să-şi dezvolte permanent competenţa profesională;

d) să achite primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în condiţiile legii;

e) să respecte şi alte obligaţiuni prevăzute de Codul muncii, de Regulamentul intern, de Regulamentul direcţiei/secţiei, fişa postului.

11. Angajatorul are dreptul:

a) să încheie, să modifice, să suspende şi să desfacă prezentul contract individual de muncă în condiţiile legii;

b) să ceară salariatului îndeplinirea obligaţiilor de muncă;

c) să solicite rapoarte cu privire la activitatea efectuată de salariat;

d) să stimuleze salariatul pentru muncă eficientă şi conştiincioasă;

e) să tragă salariatul la răspundere disciplinară şi materială în condiţiile legii;

f) să beneficieze şi de alte drepturi prevăzute de Codul muncii şi Regulamentul intern.

12. Angajatorul este obligat:

a) să asigure salariatului condiţii corespunzătoare de muncă, care i-ar permite să exercite eficient atribuţiile de serviciu;

b) să asigure Salariatului posibilităţi pentru dezvoltarea lui profesională continuă;

c) să asigure protecţia şi confidenţialitatea datelor personale ale salariatului;

d) să contribuie la acordarea de ajutor salariatului în vederea satisfacerii necesităţilor sociale şi locative în condiţiile legii;

e) să achite primele de asigurare socială şi de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în condiţiile legii;

f) să respecte şi alte obligaţiuni prevăzute de Codul muncii, de Regulamentul intern, de alte acte normative.

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul
Vitalie MODRÂNGĂ
www.vitaliemodringa@usm.md

Fratele meu a dispărut de acum doi ani de zile. Cred că este necesar să fie întreprinse careva acţiuni pentru a legifera această stare de lucruri. Ce spune legea în acest sens?

Creangă Victoria, mun. Chişinău

Articolul 52 din Codul civil prevede că persoana poate fi declarată decedată prin hotărârea instanţei de judecată după 3 ani, dacă lipsesc ştiri despre locul unde se află sau după 6 luni, dacă a dispărut în împrejurări ce prezentau o primejdie de moarte sau care dau temei a presupune că a decedat în urma unui anumit accident. Un militar sau o altă persoană dispărută fără veste în condiţiile acţiunilor militare poate fi declarată decedată numai după expirarea a 2 ani de la încetarea acestor acţiuni. Ziua morţii persoanei declarate decedată se consideră ziua la care hotărârea judecătorească privind declararea decesului ei a rămas definitivă. Dacă o persoană dispărută în împrejurări care prezentau o primejdie de moarte sau care dau temei de a presupune că a decedat în urma unui accident este declarată decedată, instanţa de judecată poate să declare ca dată a decesului ziua morţii ei prezumtive. Declararea decesului are aceleaşi efecte juridice ca şi decesul fizic constatat.

Vreau să ştiu dacă mă pot adresa instanţei de judecată cu o cerere referitoare la acţiunile violente ale soţului. Dacă m-aş adresa, ce acţiuni pot fi întreprinse de autoritatea judecătorească?

Victoria M., rn. Orhei

Vă puteţi adresa instanţei de judecată, care poate emite în 24 de ore de la primirea cererii o ordonanţă de protecţie prin care poate oferi asistenţă victimei, aplicând agresorului următoarele măsuri:

a) obligarea de a părăsi temporar locuinţa comună ori de a sta departe de locuinţa victimei, fără a decide asupra modului de proprietate asupra bunurilor;

b) obligarea de a sta departe de locul aflării victimei;

c) obligarea de a nu contacta victima, copiii acesteia, alte persoane dependente de ea;

d) interzicerea de a vizita locul de muncă şi de trai al victimei;

e) obligarea, până la soluţionarea cazului, de a contribui la întreţinerea copiilor pe care îi are în comun cu victima;

f) obligarea de a plăti cheltuielile şi daunele cauzate prin actele sale de violenţă, inclusiv cheltuielile medicale şi cele de înlocuire sau reparare a bunurilor distruse sau deteriorate;

g) limitarea dispunerii unilaterale de bunurile comune;

h) obligarea de a participa la un program special de tratament sau de consiliere, dacă o asemenea acţiune este determinată de instanţa de judecată ca fiind necesară pentru reducerea violenţei sau dispariţia ei;

i) stabilirea unui regim temporar de vizitare a copiilor săi minori;

j) interzicerea de a păstra şi purta armă.

Deficitul comercial se apropie de 300 mln dolari

În ianuarie-februarie 2009, exporturile au totalizat 168,1 mln dolari, volum inferior celui înregistrat în perioada corespunzătoare a anului 2008 cu 19,1%, transmite Biroul Naţional de Statistică (BNS).

Exporturile de mărfuri destinate ţărilor Uniunii Europene (UE–27) au însumat 95,2 mln dolari, mai puţin cu 15,6% faţă de ianuarie-februarie 2008, deţinând o cotă de 56,6% în totalul de exporturi (54,3% în ianuarie-februarie 2008).

Ţările CSI au fost prezente în exporturile Moldovei cu o pondere de 32,9% (ianuarie-februarie 2008 – 37,4%), ce corespunde unei valori de 55,3 mln dolari. Exporturile de mărfuri către aceste ţări s-au redus cu 28,8%, comparativ cu ianuarie-februarie 2008.

Analiza BNS relevă reducerea livrărilor către Ucraina (-53,3%), Federaţia Rusă (-20,1%), România (-14,0%), Italia (-20,2%), Germania (-36,9%), Kazahstan (-57,9%), Statele Unite ale Americii (-67,0%), Franţa (-1 4,8%), Polonia (-15,9%), Bulgaria (-34,0%), Belarus (-6,0%), Turcia (-12,5%), Austria (-28,1%), Belgia (-39,7%), Suedia (-19,7%) şi alte ţări.

S-au redus exporturile de metale comune şi articole din metale comune cu 83,5%; materiale textile şi articole din aceste materiale – cu 24,4%; articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă şi din materiale similare – cu 64,8%; încălţăminte, pălării, umbrele şi articole din acestea – cu 46,1%; produse alimentare, băuturi şi tutun – cu 10% etc.

În ianuarie-februarie 2009б importurile au totalizat 459,7 mln dolari, volum inferior celui înregistrat în perioada similară din anul 2008 cu 27,3%.

Importurile din ţările UE-27 au marcat circa 159 mln dolari, ceea ce înseamnă cu 41,9% mai puţin decât în ianuarie-februarie 2008, deţinând o pondere de 34,6% în total importuri (43,4% în ianuarie-februarie 2008).

Importurile din ţările CSI au avut o valoare de 199,9 mln dolari şi s-au redus cu 15,5% faţă de ianuarie-februarie 2008, care echivalează cu o cotă de 43,5% în total importuri (37,4% în ianuarie-februarie 2008).

Comparativ cu perioada similară din anul 2008б s-au micşorat importurile de mijloace şi materiale de transport, maşini şi aparate, echipamente electrice, materiale plastice, cauciuc şi articole din acestea, produse alimentare, băuturi şi tutun, materiale textile şi articole din aceste materiale, lemn şi produse din lemn şi altele.

Decalajul considerabil în evoluţia exporturilor şi importurilor a determinat acumularea în ianuarie-februarie 2009 a unui deficit al balanţei comerciale în valoare de 291,6 mln dolari, cu 132,9 mln dolari mai mic faţă de cel înregistrat în ianuarie-februarie 2008. Cu ţările Uniunii Europene balanţa comercială s-a încheiat cu un deficit de 64 mln dolari, iar cu ţările CSI - de 144,6 mln dolari.

Citaţii în judecată

Curtea de Apel Economică, solicită prezentarea cet. Tîltu Mihail Gheorghe, rn.Floreşti, or. Ghindeşti, pentru data de 5 mai 2009, ora 10.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare, 73, bir. 106) în calitate de pârât pe cauză civilă intentată la cererea SA „Fabrica de Zahăr" din Ghindeşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Eugeniu Clim

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Hala-Tehnic-M", pentru data de 20 mai 2009, ora 9.50, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 230) în calitate de pârât pe cauză civilă intentată la cererea SA „Moldtelecom".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Iurie Popa", pentru data de 28 mai 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 230) în calitate de pârât pe cauză civilă intentată la cererea SRL „Apă Bună", privind încasarea datoriei .

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea obligatorie a reprezentanţilor ÎI „Tatiana Şamardin", mun. Chişinău, pentru data de 11 mai 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 220) în calitate de pârâţi la examinarea cauzei civile a SRL „Octopus Prof" privind încasarea datoriilor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Rivan-Lux", mun. Chişinău, pentru data de 12 mai 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 220) în calitate de pârât la examinarea cauzei civile a SRL „AMMO", privind încasarea a 7040,07 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea cet. Brînzilă Svetlana, „AB030239", pentru data de 4 mai 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 218) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de „Octopus-Prof" SRL.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Liliana Andriaş

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Trioilers Group", pentru data de 23 aprilie 2009, ora 10.20, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pârât pe cauză civilă intentată la cererea CSP „Protecţia Plantelor", privind încasarea sumei de 44576 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Merencon", pentru data de 23 aprilie 2009, ora 11.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pârât pe cauză civilă intentată la cererea CSP „Protecţia Plantelor", privind încasarea sumei de 38676,40 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SA „Spicuşor" BL, pentru data de 4 mai 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pârât pe cauză civilă intentată la cererea SRL „Migheodan", privind încasarea sumei de 20947,50 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SC „Gazmont", cu sediul în or. Soroca, str. Calea Bălţului 66, pentru data de 5 mai 2009, ora 9.15, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 219) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Electro", privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Ganziuc Elena", cu sediul în or. Chişinău, str. Florilor 12/1, ap.(of) 18, pentru data de 28 aprilie 2009, ora 15.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 219) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Tarol DD", privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Real Farm", cu sediul în or. Chişinău, str. N.Testemiţeanu 29, pentru data de 28 aprilie 2009, ora 15.45, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 219) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Tarol DD", privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Famir Grup", cu sediul în mun. Chişinău, str. M. Eminescu nr. 50, pentru data de 5 mai 2009, ora 14.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 224) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată la cererea ÎM „Romstal Trade" SRL, privind încasarea datoriei de 80820,85 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Gh. Muntean

***

Judecătoria Centru, mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Tanasov Gheorghe, Tanasov Constantin, Tanasov Nicolae, Tanasov Grigore, Popov Angela, dom. mun. Chişinău, str. Armenească 25, ap. 6, pentru data de 28 aprilie 2009, ora 12.00, la şedinţa judiciară (str. Bulgară 43, bir. 62) în calitate de pârâţi pe cauză civilă la acţiunea BC „Investprivatbank".

Judecător Garri Bivol

***

Judecătoria Centru, mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Dadya Yoram, pentru data de 29 aprilie 2009, ora 14.00, la şedinţa judiciară (str. Bulgară 43, bir. 55) în calitate de pârât pe cauză civilă intentată de Dadya Angela.

Judecător Ion Ţurcan

***

Judecătoria Centru, mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Cristea Liubovi, a.n. 04.09.1951, cu ultimul domiciliu cunoscut mun. Chişinău, str. Fecioarei 7, pentru data de 8 mai 2009, ora 13.00, la şedinţa judiciară (str. Bulgară 43, bir. 67) în calitate de pârât pe cauză civilă intentată de Cristea Mihail, privind partajul averii în devălmăşie.

Judecător V. Braşoveanu

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Gridnev Oleg, pentru data de 21 aprilie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (str.M. Viteazul 2, bir. 613) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată de Gridneva Elena, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător A. Panov

Judecătoria Buiucani, mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Ţurcan Djulieta, pentru data de 14 mai 2009, ora 16.00, la şedinţa judiciară (str.M. Viteazul 2, bir. 615) în calitate de pârât pe cauza civilă nr. 2-894/2009, intentată de Ţurcan Valentina către Ţurcan Djulieta şi DPPDC, privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Elena Cojocari

***

Judecătoria Râşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Plîngău Maria, pentru data de 28 aprilie 2009, ora 11.30, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 24) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată la acţiunea lui Plîngău Simion, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Stella Bleşceaga

***

Judecătoria Râşcani, mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Ciribaş Sergiu, dom. str. N. Dimo 13/3, ap. 44, pentru data de 30 aprilie 2009, ora 13.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 24) în calitate de pârât pe cauza civilă intentată la acţiunea Ciribaş Elena, privind partajarea apartamentului.

Judecător Stella Bleşceaga

***

Judecătoria Râşcani, mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Arpentii Vitalii Alexei, pentru data de 4 mai 2009, ora 15.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 9) în calitate de pârât pe cauza civilă la acţiunea lui Surev Aliona, privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Iurie Potînga

***

Judecătoria Râşcani, mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Lisovoi Aleftina, pentru data de 1 iunie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 16) în calitate de pârât pe cauza civilă, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător E. Cobzac

***

Judecătoria Ciocana, mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Darie Mariana, a.n. 12.07.1985, pentru data de 23 aprilie 2009, ora 8.50, la şedinţa judiciară (str.M. Sadoveanu 24/1, bir. 316) în calitate de pârât pe cauza civilă la acţiunea APLP 54/203, privind încasarea sumei datorate.

Judecător Victor Burduh

***

Judecătoria Ciocana, mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Muncescu Ion, cu domiciliul cunoscut instanţei mun. Chişinău, com. Budeşti, str. M. Eminescu 3, pentru data de 29 aprilie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str.M. Sadoveanu 24/1, bir. 307) în calitate de pârât pe cauza civilă la acţiunea Muncescu Liuba, privind partajarea averii.

Judecător Ina Dutca

***

Judecătoria Botanica, mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Climenco Veaceslav, pentru data de 30 aprilie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (str. Zelinschi 13, bir. 17) în calitate de pârât pe cauza civilă la acţiunea Companiei Internaţionale de Asigurări „ASITO" SA, privind încasarea datoriei.

Judecător Viorica Mihaila

***

Judecătoria Botanica, mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Pavlenco Alexandru, dom. sat. Ciumai rn. Taraclia, pentru data de 28 aprilie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str. Zelinschi 13, bir. 24) în calitate de pârât pe cauza civilă la acţiunea Pavlenco Margarita, privind recunoaşterea dreptului de proprietate.

Judecător Iurie Cotruţă

***

Judecătoria Soroca, solicită prezentarea cet. Grosu Valentina Nicolae, pentru data de 28 aprilie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (or. Soroca, str. Independenţei 62, bir. 1) în calitate de pârât pe cauza civilă, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Nergu

***

Judecătoria Soroca, solicită prezentarea cet. Marandici Victor Alexandru, pentru data de 28 aprilie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (or. Soroca, str. Independenţei 62, bir. 1) în calitate de pârât pe cauza civilă, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Nergu

***

Judecătoria Soroca, solicită prezentarea cet. Moşneguţu Victoria, pentru data de 28 aprilie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (or. Soroca, str. Independenţei 62, bir. 1) în calitate de pârât pe cauza civilă, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Nergu

***

Judecătoria Ialoveni, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Penonic Grigore Vasile, a.n. 14.01.1968 dom. or. Străşeni, str. Gh. Asachi 7, pentru data de 28 aprilie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (Ialoveni str. Prieteniei 4, bir. 9) în calitate de pârât pe cauză civilă intentată de Penonic Galina, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător C. Creţu

Aniversări

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere ***Daria Suşchevici****, judecător Centru,* ***Parascovia Terzi****, judecător CA Comrat;* ***Dumitru Gherasim****, judecător Bălţi;* ***Dumitru Mîrzenco****, judecător Străşeni;* ***Gheorghe Muntean****, judecător JE Circumscripţie;* ***Igor Mînăscurtă,*** *judecător Ciocana;* ***Oleg Cojocari****, judecător Criuleni;* ***Tudor Gologan****, judecător Ungheni;* ***Igor Grosu****, Procuror al rn. Basarabeasca.*

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească fericirea.

La mulţi ani!

* * *

Sincere felicitări cu ocazia aniversării zilei de naştere adresăm colegului nostru ***Vitalie Modrîngă.***

Cu deosebite sentimente colegiale, vă aducem în această zi cele mai frumoase urări de sănătate, bunăstare, fericire.

Succese şi realizări remarcabile atât pe plan profesional, cât şi personal.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de Administraţie al Uniunii Juriştilor,
***Echipa* Dreptul *şi* Revista Naţională de Drept**

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă suntem recunoscători că sunteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămâne alături de Dvs.

- Dacă nu poţi să mai vezi cu un ochi, îţi pierzi aproape o cincime din toată vederea.
- Zilnic, omul uită 80% din tot ce a învăţat în ziua respectivă.
- Gura Statuii Libertăţii are 1 metru lăţime.
- Pisicile au 32 de muşchi în fiecare ureche.
- Aproape 65 000 de texte de lege, decrete şi amendamente aflate în vigoare în Egipt datează de la începutul secolului XIX.
- În America de Nord creşte un copac (pe care băştinaşii îl numesc „pomul dracului"), a cărui coajă conţine foarte mult fosfor, încât noaptea, lângă tulpina lui, se poate citi ca în orice sală de lectură.
- Bicicleta cu motor, botezată Motocyclette de către inventatorii săi francezi Eugène şi Michel Werner, a fost expusă prima dată la Salonul de la Paris din anul 1897.

Bancuri

Instrucţie de câmp. Sergentul îl întreabă pe soldatul Ionescu:

- Soldat, ce faci dacă în faţa ta vezi 500 de inamici?

- Îi împuşc cu mitraliera, domnule sergent, zice Ionescu.

- Dar ce faci dacă vezi în stânga 800 de inamici?

- Îi împuşc cu mitraliera, domnule sergent.

- Dar ce faci dacă vezi în dreapta 1.000 de inamici?

- Îi împuşc cu mitraliera, domnule sergent.

- Dar de unde iei tu atâtea cartuşe, soldat?

- Din locul din care aduceţi şi dumneavoastră inamicii.

O căutare pe Google emană CCA 7 grame de CO_2

Două operaţiuni efectuate pe cel mai mare motor de căutare din lume produc aceeaşi cantitate de dioxid de carbon ca încălzirea unui ibric pentru o cană de ceai, arată o cercetare recentă. În timp ce milioane de oameni testează pe Google fără a se gândi la protecţia mediului, o căutare generează în jur de 7 grame de CO_2, în timp ce fierberea apei într-un ibric emană circa 15 grame.

„Google operează în întreaga lume centre de date imense care consumă o mare cantitate de energie. O căutare pe Google are un impact clar asupra mediului", s-a pronunţat Alex Wissner-Gross, fizician la Universitatea Harvard, a cărui cercetare privind influenţa computerelor asupra mediului va apărea în curând.

2% din emisiile globale de dioxid de carbon, în industria IT

De cealaltă parte, colosul american ţine ascuns consumul de energie şi cifra emisiilor de dioxid de carbon, refuzând să divulge şi poziţionarea centrelor sale de date.

În schimb, cu peste 200 de milioane de căutări zilnice pe Internet estimate la nivel global, consumul de electricitate şi emisiile de gaze de seră provocate de computere ridică semne de îngrijorare.

Un raport emis de institutul de analiză american Gartner arată că industria IT a produs la fel de mult gaz de seră ca liniile aeriene din toată lumea, în jur de 2% din emisiile globale de dioxid de carbon. „Centrele de date sunt printre cei mai mari consumatori de energie imaginabili", spune Evan Mills, om de ştiinţă la Berkeley National Laboratory din California, cu precizarea că serverele care înmagazinează miliarde de pagini virtuale necesită o cantitate mare de energie.

Infrastructura poartă vina

Deşi Google susţine că se află printre primii din industrie în ceea ce priveşte protejarea mediului înconjurător, motorul său de căutare generează niveluri ridicate de dioxid de carbon din cauza modului său de operare. Când userul introduce un cuvânt în bara de căutare, „cum să economisim energie" de exemplu, mesajul este trimis mai multor servere aflate în competiţie şi chiar la distanţă de mii de kilometri unul de altul.

Apoi, prin infrastructura sa, Google trimite înapoi informaţiile cerute de pe serverul care răspunde cel mai rapid. Acest sistem minimalizează întârzierile, dar sporeşte consumul de energie, serverele fiind răspândite prin SUA, Europa, Japonia şi China.

Apeluri trăsnite la poliţia americană

Poliţiştii americani sunt instruiţi să fie la dispoziţia cetăţenilor zi şi noapte şi să ia în serios orice reclamaţie a lor. Dar cei din statul Idaho sunt cei mai zeloşi şi cei mai incurcati, deoarece, uneori, nu ştiu cum să acţioneze când unii se plâng că-i strâng chiloţii, că şi-au pierdut telecomanda, că îi ameninţă veveriţele sau că vecinul şi-a plantat ilegal un arbust.

Vara nebuniilor

Cele mai bizare reclamaţii se primesc, de obicei, vara. De pildă, într-un orăşel din Idaho, Rexburg, cu o rată a criminalităţii scăzută, poliţiştii umblă cu lasoul după bursuci care o luaseră razna prin apartamente sau să aducă la casele lor gâşte rătăcite şi copii neascultători. Au fost chemaţi şi să scoată nişte coli scrise la maşină din gunoaie, iar altă dată, cineva le-a propus să îi hipnotizeze prin... telefon.

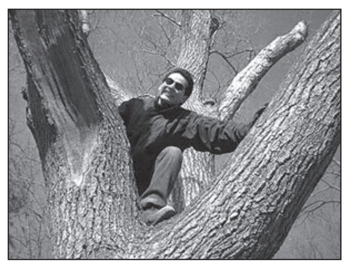
Amendat că nu s-a sinucis

Un neamţ care şi-a ratat sinuciderea trebuie acum să plătească despăgubiri de 4.200 de euro metroului şi primăriei din Berlin. Bărbatul a nimerit în geamul lateral al locomotivei spărgându-l, şi şocându-l pe manipulant, care nu a putut lucra câteva zile.

Trăieşte de 50 de ani în copac

Un bărbat din India a trăit 50 de ani într-un copac, după ce s-a certat cu soţia şi a decis să se despartă de ea. Gayadhar Parida (83 de ani), s-a refugiat într-un mangotier. Nici măcar ciclonul care a lovit această zonă în 1999 nu l-a convins să se întoarcă acasă. Bărbatul şi-a ales un mangotier dintr-un sat aflat la 240 de kilometri de capitala statului Orissa, Bhubaneshwar şi s-a mutat în el în urmă cu 50 de ani, după ce s-a certat cu soţia sa. „M-am certat cu el dintr-un motiv nesemnificativ, dar el nu a putut accepta şi a plecat de acasă spunându-mi că nu se va mai întoarce la mine decât mort. Am încercat să îl aduc înapoi şi cu forţa, dar în zadar", a declarat soţia părăsită.

Ea şi copiii săi au încercat de mai multe ori să-l convingă să se întoarcă acasă, însă acesta a refuzat de fiecare dată. Timp de 50 de ani, Gayadhar Parida a locuit la o jumătate de kilometru de casă, petrecând zile şi nopţi nemâncat. Bărbatul susţine că acest mod de viaţă, suspendat la aproape 5 metri deasupra solului, l-a transformat complet, învăţându-l să mediteze. De obicei, în timpul nopţii, Parida poate fi observat de săteni coborând din copac pentru a lua apă dintr-o fântână de grădină.

Singurul fiu al bărbatului, Babula, de 55 de ani, a încercat să îl convingă să se dea jos. În zadar însă, pentru că „în ciuda implorărilor, a refuzat orice discuţie". Pentru mulţi ani, el a locuit într-un mangotier, însă a fost forţat să se mute după ce acesta s-a prăbuşit, fiind lovit de un ciclon.

În ciuda aparenţelor, Gayadhar Parida nu este singurul „om al copacilor" din India, exemplul lui fiind luat de un alt bărbat, de 45 de ani, care tot din cauza unei dispute conjugale, s-a mutat în pom în urmă cu 15 ani.

Leu recunoscător

Leul din imagine îşi arată recunoştinta faţă de americanca Ana Julia Torres de câte ori are ocazia, îmbrăţişând-o pe femeia care, în urmă cu şase ani, l-a salvat de la moarte. Jupiter, cum a fost botezat animalul, era numai piele şi oase când a fost găsit de Torres la un circ ambulant. Femeia l-a luat la adăpostul pentru animale pe care îl are în Cali, statul Columbia, iar acum leul a devenit principala atracţie din zonă.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova, Uniunea Juriştilor din Moldova
Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Redactor-şef adjunct: Grigore CAPCELEA

Reporteri: Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Laura DUMBRAVĂ
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Sanda RADU
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 710